

Proiecte de constructie autostrazi si drumuri

Ghid sectorial pentru EIM

JASPERS
DECEMBRIE 2010

- sprijinirea autorităților de mediu în întocmirea îndrumarului privind informațiile pe care trebuie să le conțină raportul privind impactul asupra mediului
- sprijinirea beneficiarilor/titularilor de proiecte în întocmirea termenilor de referință pentru consultanți în vederea efectuării EIM și elaborării raportului IM („evaluatori de mediu”)

Ghidul nu este exhaustiv!

- Construirea de autostrăzi și de drumuri expres[1] sau Construirea drumurilor noi cu cel puțin 4 benzi sau realinierea și/sau lărgirea unui drum existent cu două ori mai puține benzi până la 4 sau mai multe benzi, în cazul în care aceste drumuri noi sau realinierea lor și/sau secțiunea lărgită a acestora este de cel puțin 10 km lungime continuă. (Anexa I 7 (b) și 7 (c))
- Construcția drumurilor (proiecte neincluse în Anexa I) (Anexa II 10 (e))

Ghidul este aplicabil și în cazul proiectelor de modernizare/ reabilitare de drumuri care ar putea fi incluse în Anexa I 22 sau Anexa II 13 a Directivei EIM.

[1] Drum expres este un drum rezervat pentru traficul motorizat, accesibil numai de pe nodurile sau intersecțiile controlate și pe care, mai ales, oprirea sau parcarea pe banda/benzile carosabile este interzisă.

Recomandările din acest ghid pot fi utilizate și pentru evaluarea impactului construcțiilor de drumuri care fac parte dintr-un proiect de infrastructură.

Date de identificare:

- denumiri de localități, râuri, văi, poduri, etc
- caracteristicile relevante (după caz):
 - număr, lungime, localizarea exactă (distanța, de la km... la km)
 - caracteristici tehnice ale fiecărei instalații/ obiect/ lucrare:
 - număr de benzi
 - descrierea secțiunii transversale, a înălțimii, suprafeței etc
 - cota drumului față de terenul din jur și fata de alte construcții
 - cota drumului față de nivelul străzilor sau curților/ proprietatilor existente pe traseu

Pentru fiecare componentă structurală:

- **tehnice/ metodele de construcție** adoptate, inclusiv natura lucrărilor de construcție (excavații, umpluturi, etc.) și domeniul de mărime al **utilajelor** ce vor fi utilizate
- **suprafețele ocupate permanent și temporar** pe categorii de folosință (pădure, terenuri agricole, industriale, comerciale, rezidențiale, recreative, arii protejate)
- **cantitățile de materiale** excavate și/ sau necesare pentru umpluturi; **metoda de eliminare a materialelor în exces**; tipurile și cantitățile de materiale care vor fi scoase de pe amplasament; alte resurse/ cantități de materiale necesare (agregate și minerale, apă, energie inclusiv electricitate și carburanți, material lemnos, altele)
- **sursa de aprovizionare, numărul de transporturi/** intervale de timp, metodele de manevrare, etc

Prezentare / informatii aditionale:

- **Harti adecvate, prezentare tabelara**
- **Modificări posibil a fi aduse proiectului**
- **Alte activități de dezvoltare**

Trebuie analizat atat mediul receptor natural cat și cel construit și locuit.

Zona de influenta: Mediul receptor pentru activitățile și schimbările datorate proiectului ca urmare a întinderii spațiale, momentului implementării, frecvenței și duratei acestor activități, va fi descris corespunzator „zonei de influență” a proiectului.

Date relevante pentru fiecare componentă structurală a proiectului, nu numai a celor generale pentru traseul proiectului.

Accent pe analiza semnificației și sensibilității mediului receptor de pe amplasament în raport cu evaluarea impactului și nu doar pe o simplă descriere. (exemple in ghid)

Alternativele pot fi descrise pe trei niveluri:

- rute/ trasee, coridoare alternative
- poziționarea diferitelor elemente de infrastructură rutieră
- intersecții, poduri, tuneluri etc

Evaluarea și selectarea: se face în etapa de SF

- ! necesitatea de a include restricțiile dictate de subiectul Natura 2000 în această etapă!
- alternative de proiectare
- alternative tehnologice

EIM: varianta de ruta/traseu, etc. aleasă trebuie să prezinte toate alternativele, metoda de selecție, motivele selecției variantei

Domeniul de cuprindere al EIM:

toate activitățile implicate de realizarea proiectului, inclusiv:

- construcția de drumuri tehnologice
- facilități auxiliare (de serviciu)
- organizarea de santier
- zonele ce urmează a fi despădurite
- carierele ce urmează a fi deschise pentru obținerea materiilor prime
- bazele de producție, respectiv stații de betoane și mixturi asfaltice, etc.

Nu este permisă **amânarea** efectuării EIM pentru nici una dintre componentele proiectului din motive că, fie nu se cunoaște locul exact pentru organizarea de șantier, fie că EIM se poate face separat pentru despăduriri sau cariere, deoarece un astfel de proiect este inclus ca atare în ANEXA I sau II a Directivei EIA.

Dacă nu a fost posibilă stabilirea locului de amplasare a **organizării de șantier**, amplasamentele **disponibile** trebuie totuși **evaluate** în EIM la fel ca și orice altă componentă a proiectului, iar în Raportul IM trebuie ca acestea să fie descrise, prezentându-se **varianta optimă**.

Aceste amplasamente trebuie mai întâi **identificate** după niște **principii de baza**

Metode utilizate pentru prognozarea efectelor și standarde sau criterii în funcție de care se face evaluarea impactului

Pentru fiecare factor de mediu în cazul căruia **nu există un standard de calitate în raport cu care să se facă evaluarea impactului**, sa se **menționeze criteriile utilizate pentru evaluarea impactului**.

Pentru mai multă ușurință, acestea pot fi prezentate în format tabelar. Exemplu în Ghid (casetă 3)

Modul de abordare a efectelor semnificative:

- **să nu descrie ce efecte pot apare in general** datorita proiectelor de drumuri,
 - să prezinte în Raportul IM acele **efecte care au fost intr-adevar identificate și evaluate pentru proiectul respectiv** și cauzele care le pot genera datorita anumitor condiții specifice de pe amplasament, a programării activităților, aprovizionării cu materiale de construcție, etc. ca și datorită caracteristicilor receptorilor identificați anterior

Dacă in faza de pregatire a proiectului au fost identificate *efecte semnificative* legate de un anumit factor de mediu datorita unor conditii specifice, iar proiectul a prevazut *măsuri de prevenire/reducere/ compensare* astfel incat *sa nu mai fie probabilă apariția* acestor efecte, se recomandă insistent *prezentarea efectelor si a condițiilor* specifice respective precum si a *masurilor adoptate*.

Descrierea formelor de impact

Claritatea metodei, limbajului și sensul exprimării au un rol vital în a explica precis și corect întreaga gamă de efecte. Descrierea trebuie să identifice în mod clar și consecvent aspectele cheie ale oricărei forme de impact (detalii în Caseta 4 din Ghid).

Efecte cumulative; interacțiunea dintre efectele asupra factorilor de mediu (explicații și exemple în Ghid/ secțiunea 4.13)

Descrierea se va face în **cel mai concret mod posibil**, corespunzător tipului de măsură (exemple în Ghid, prima parte a secțiunii 4)

Dacă măsurile de prevenire/ reducere/ compensare nu au putut fi detaliate, Raportul IM să conțină angajamentul titularului de proiect față de stabilirea ulterioară a măsurilor de prevenire/ reducere/ compensare corespunzătoare.

Variantele în acest sens sunt:

- întocmirea documentației tehnice pentru obținerea autorizației de construcție (pentru măsurile ce urmează a fi luate în faza de proiectare în scopul atenuării efectelor ce pot apărea în fazele de construcție și de exploatare)
- întocmirea și implementarea PMM pentru măsurile aplicabile în fazele de construcție și de exploatare
- sau numai întocmirea și implementarea Planului de management al construcției

Măsurile de prevenire/ reducere/ compensare specificate trebuie să fie

- **identificabile în devizul de materiale al proiectului**
 - **prezentate ulterior în Cererea de finanțare a proiectului inclusiv ca procent din valoarea proiectului al costului acestor măsuri.**

Foarte necesar si util; nu lipseste in cazul proiectelor din sectorul Transport

Formatul trebuie adaptat circumstanțelor elaborării PMM și cerințelor cărora acesta trebuie să le răspundă. Programul de implementare trebuie să conțină:

- obiective
- acțiuni de management
- responsabilități aferente acțiunilor identificate
- monitorizare
- raportare
- specificații privind performanța (respectiv criterii și ținte)
- termenele de implementare/ raportare

Programul de implementare este adeseori prezentat în **format tabelar**, pentru fiecare sector de drum/ tronson de cale ferată, in functie de caracteristicile amplasamentului si proiectului. Un exemplu este prezentat în Figura 3 din Ghid.

Programul de monitorizare poate cuprinde trei aspecte principale:

- ***măsurarea situației de bază***: înainte de începerea proiectului sau activității, pentru a se putea determina nivelul și starea parametrilor mediului înainte de apariția efectelor asociate proiectului sau activității
- ***monitorizarea impactului (sau performanței)***: continuă pe toată durata ciclului de existență a proiectului; asigură menținerea impactului asupra mediului la nivelul prognozat și realizarea țintelor de performanță specificate
- ***monitorizarea conformării***: stabilește dacă măsurile de prevenire/ reducere/ compensare prevăzute au efectul preconizat și urmărit și dacă nivelul parametrilor specifici de mediu respectă legile, reglementările, standardele sau ghidurile aplicabile, după caz. Se face *periodic*, termenele variind de la un proiect la altul.
Programul trebuie să prevadă măsuri de *remediere* ce pot fi implementate efectiv în cazul neconformării.

Directivele EU, protocoalele și convențiile internaționale aplicabile sectorului transport rutier trebuie **prezentate împreună cu legislația națională care le transpune/ ratifica și le implementează.**

Nu este suficientă o simplă listare a acestor acte legislative relevante. Trebuie furnizată o **scurtă descriere** a conținutului actului legislativ pentru a evidenția **contextul** și, de asemenea, comentariile/ notele evaluatorului asupra modului de **abordare** a cerințelor legale.

Planurile și strategiile naționale, regionale și locale/ municipale **relevante**

- să fie clar **identificate**
- să se precizeze **relevanța** și **legătura** dintre proiectul propus și acestea

Astfel, se evidențiază clar contextul strategic în care se realizează proiectul, precum și istoricul proiectului propus.

**MULTUMIM PENTRU
ATENTIE!**